

STRAŽA

Inseratna oglasila
se računajo po 40 v.
odredne plovila: pri
večkratnih oglasnih v.
poplati.
„Straža“ izhaja v pos-
rednjak in petek popoldne.
Rekopisti se ne vrstajo.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z neodvisnostjo se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Resolucije demokratske stranke.

V nedeljo, dne 6. t. m. se je vršilo v Ljubljani zborovanje JDS in strankini listi so prinesli sklepe, ki so se naredili pri tem zborovanju. Iz resolucij odseva isti pojav, kojega opazamo po celi Evropi: razpad takozvanih meščanskih svobodomiselnih strank, razkroj njihove filozofske vsebine. Miljukov na Ruskem, Kramar na Češkem sta brez dvoma velika in duhovita predstavitelja meščanske svobodomiselnosti buržuazije, toda pred razburkanimi valovi življenja sta se morala umakniti na samotne otoke. Tudi med drugimi evropskimi narodi je ta struja, ki je bila pred 50 leti vsevladna, proizvela velikih talentov, a valovi časa grede zdaj tako na široko, da te stranke nimajo več obstoja in prihodnje volitve jih bodo skrčile povsod tako, da bodo od njih ostali samo še otoki sredi razburkanega morja.

Dr. J. Tavčar, voditelj te stranke med Slovenci, je brez dvoma ne samo ena najmarkantnejših, nego tudi ena najduhovitejših postav zadnjih desetletij naše zgodovine, človek z „renaisancno glavno“, toda duh časa gre neizprosno svojo pot, kakor mu jo je natlakala železna usoda. Ta misel nam je prišla, ko smo čitali najnovejše resolucije stranke. V njih ni nobene krepke poteze za prihodnost, samo kompilacija različnih nazorov sedanosti, neizrazite harve, nejasne konture, nekaj kompromisa različnih teorij, nekaj stavkov napisanih za reklamo, a tudi marsikaj takega, kar se je zapisalo, ker je bilo treba nekaj pisati, a ni bilo mogoče drugače.

V prvi resoluciji se obrača na naše zastopnike pri mirovni konferenci s pozivom, naj odrekó podpis mirovni pogodbi, ako nam ne bo prisojeno naše celotno ozemlje. Zapisati je tak stavek lahko in za reklamo dobro, praktično je pa stvar taka: podpisati moramo pogodbo, kakor jo predloži antanta, ali pa stopiti v nasprotje z antanto in se nasloniti na boljševike.

V zadevi valute zahtevajo od vlade, da takoj uredi valutno vprašanje, a ne povedo kako. Ureditev bo mogoče pač edino na ta način, da država zaseže v znatnem delu vsa velika premoženja, a tega JDS najbrže ne bo hotela. Resolu-

cija glede agrarne reforme je zelo kratka in ne posebno jasna. Gre za vprašanje, kaj razumemo pod besedo veleposestvo in pod kakšnimi pogoji naj se od lastnikov prevzamejo. Ako bo vlada plačevala velike odškodnine, ne bo znatno pomogla revežem in ne bo uredila svojih financ.

Sklenila se je resolucija proti rekviziciji žita in s tem se je stranka postavila na Ribnikarjevo stališče. Po našem mnenju naj bo prodaja žita prosta onim, ki pridelujejo samo za svojo rabo ali za prodajo v kraju, zapleni pa naj se velikim posestnikom, ki pridelujejo za izvoz. Stvar je jasna, mejo potegniti je lahko, za prehrano prebivalstva in ureditev državnih financ je to neobhodno potrebno. Po resoluciji stranke JDS bi bili žitni baroni svobodni, veliki židovski žitni trgovci tudi, minister naj bi lovil branjevke na trgu in male trgovce, ki dobijo blago iz drugih rok, imajo velike stroške in vsled tega tudi morajo drago prodajati.

Glede šolstva zahteva, da se odpravijo zasebna učiteljišča, menjena so pač učiteljišča, ki so v rokah redovnic, in šole naj bodo na razpolago za shode JDS in za telovadbo Sokolov. To bi popolnoma razbilo naše šolstvo po deželi. Pomislite, kako bi izgledale naše šole ob ponedeljkih, ako bi v nedeljo zvečer tri stranke v istem šolskem poslopju priredile shod. Ako hočemo imeti šolo zdravo, jo moramo držati daleč od politike.

Mnogo resolucij je tako malenkostnih, da je nerazumljivo, kako da so mogle biti postavljene. Pozivajo n. pr. vlado naj popravi in osnaži železniške vagonne. O tem bi se napisala dobra notica v časnik, čudno je pa, da so na zborovanju zaupnikov JDS zavijeteli pesti proti vladi zaradi zaplankanih oken in pljuvalnikov v vagonih.

Slednjič so se obregnili ob SLS radi njenega nastopa v preteklih tednih in izrekli dr. Žerjavu zaupnico. Tako je volk sit in koza cela, ostalo je samo nekaj plehkkih resolucij kot kompromis zadrege. V teh resolucijah je stranka zatajila sama sebe. Od njenega kulturnega programa ne najdemo ničesar, kot par gori navedenih migljajev, od njene demokracije samo zahteve po izboljšanju plač, znižanju carine in nekatere druge zahteve, ki bi povzročile državi

nove stroške, ne da bi povedali, odkod naj se vzame denar, in pa zaplankana okna in pljuvalnike. Vmes je nekaj stavkov vrinjenih za demagogijo, ki pa radi svoje slabotne stilizacije ne bodo učinkovali. Pričakovali smo mnogo več, a sprejete resolucije so nas utrdile v prepričanju, da stranka tudi v novih razmerah ne bo zmožna bujnejšega življenja.

G. Š.

Naše narodno šolstvo v Mariboru.

Jugoslovanskemu Mariboru bo usojeno igrati važno vlogo v naših obmejnih pokrajinah na severu. Poleg velikoobetajočega trgovskega razvoja, ki bo donesel mestu in okolici blagostanje, se bo lahko razvil Maribor v kulturno središče jugoslovanskih severnih pokrajin Podravja, Pohorja in ozemlja ob Muri. Če se nam posreči dobiti strokovnjakov na raznih poljih, znanstvenikov in umetnikov, lahko postane Maribor gorišče, iz katerega bo izhajala inicijativa za narodno povzdigo, kakor nekoč v slavnih časih taborjevanja, ko so štajerski rodoljubi z idejami in dejanji dramili zaspane Kranjce. Danes so deželne meje anakronizem, ali tekmovanje naj ostane: jamčilo bo napredovanje.

Predvsem je potrebno eno: mesto mora postati naša narodna trdnjava, v kateri mora biti vsak meščan narodni čuvaj in stražnik. Posadka mora biti zanesljiva in navdušena! Zato bodo morali vsi, ki jim živi narodna misel v srcu in ne samo na jeziki, posvečati največjo pažnjo narodnemu šolstvu v mestu.

Poleg humanistične gimnazije in reformiranih učiteljišč (moškega in ženskega) moramo dobiti tudi še realno in na vsak način trgovsko akademijo. Bližnje Pohorje bi opozarjalo na gozdarsko šolo, že obstojajoča vinorejska in sadjerejska šola bi morda bila lahko razširjena in povečana: ali to so vprašanja, o katerih imajo govoriti strokovnjaki na teh poljih in upati je, da bodo o pravem času povzdignili svoj glas.

Najvažnejšo vlogo pa igra nižje narodno šolstvo, pred vsem meščanska šola, ki je Čehom vzgojila zaveden in inteligenten srednji stan. Kje bi se vzele češke legije, da ni bilo na Če-

Polom prvega našega krščanskega društva je imel vsaj ta dobri uspeh, da se je v Gradcu hitreje ustanovilo slov. kat. akad. društvo »Zarja«, dne 6. junija 1901. »Zarja« je v svoja pravila sprejela tudi točko socialnega dela; začela je zopet zbirati graško delavstvo in je ustanovila v zini l. 1902—3 novo kršč.-soc. društvo »Domovina.« V tem društvu so dobili vodstvo nekateri obrtniki, ki so se kmalu od dijakov emancipirali. Predavati, petje in druge predmete učiti: to so smeli »Zarjani«; tudi članarino plačati so smeli, a v odbor jih niso pustili, češ, saj niso »delavci« in imajo itak svoje društvo. Nastali so še notranji prepiri, ki so se leta 1907 toliko uglasili, da je nastal zopet red in en »Zarjan« (dr. Ogrizek) je prišel tudi v odbor. A leta 1908 je prišlo nekaj članov v odbor, ki so bili bolj liberalnega duha. Liberalci, katerim je bila naša organizacija trn v peti, so kmalu to izvohalili. Nek Triglavčan se je začel brigati za društvo in je kmalu odbornike prepričal, da bo le v prid društva, ako 1. v naslovu in pravilih izpustijo besedo »krščansko«; s tem bi pridobili tudi marsikaterega socialdemokrata v svojo sredo; in 2. društvo naj se spremeni v podporno društvo. Bil je ravno takrat delavski štrajk v Gradcu in zato ta predlog posebno vabljiv, ko še se jim je iz Celja obljubila takojšnja podpora 500 K. Ogrizek je sicer pobijal te predloge, pa brez uspeha. In kakor nekdanj v društvu »Napreje«, tako je odbor celo nepravilno sprejel kakih 50 do 60 liberalnih in radikalnih akademikov za člane »Domovine.«

LISTEK.

Mat. Ljubša:

V spomin!

Vse podatke sem si lepo časovno zapisal in shranil, a danes, ko bi jih potreboval — Bog si ga vedi, v katerem zaboju in v kateri shrambi tičijo. Gotovo je, da jih nisem našel, akoravno sem vsaj dvakrat vse po sobi prebrskal. Pa nič ne de; naj sledijo tukaj nekateri vrste iz spomina v spomin. Saj sem celo dobo sam — lahko rečem: vedno aktivno — preživel, razen zadnjih 11 mesecev, odkar me je usoda privedla v Maribor. In ko obhajamo 25letnico katoliškega delavskega gibanja med Slovenci, bi ne bilo prav, ko bi se ne spomnili tudi skromne 10letnice v tujini.

Bilo je na kresno nedeljo, dne 27. junija 1909, ko se je v Gradcu, Pestalozzi gasse, zbrala množestvena družba.

Bili so v polnem številu zastopani katoliški akademiki »Zarjani«, ostala »inteligenca« je obstala iz treh ali štirih oseb, zato pa je bil dobro zastopan delavski stan moškega in ženskega spola. Zbrali smo se k ustanovnem zboru »Slov. katoliškega izobraževalnega društva Kres v Gradcu«. Jurist Malnerič kot proponent novega društva, je toplo pozdravil vse navzoče in razložil pomen društva, ki se izraža že v imenu: Kres sveti, greje, zavžiga. Okoli 40 članov se je javilo takoj; čez mesec dni nas je bilo že čez 100 Kresjanov.

»Kres« je bila tretja slovenska katoliška delavska organizacija v Gradcu. Dve so nam odvzeli liberalci, »Kres« pa bržčas sedanje politične razmere. Zadnje mesce nisem nič več slišal o njem, ne vem tedaj, ali še obstoji ali ne, je-li obhajal desetletnico ali ne. Ali vse eno, spominjati se ga hočemo!

Za graško slovensko delavsko ljudstvo so se pred vsem vedno najbolj zanimali katoliško misleči visokošolci, že tudi v času, ko še niso imeli svojega lastnega društva. Dijaki dr. Breclj, Evgen Jarc in drugi so ustanovili v spomladi l. 1900 slovensko delavsko društvo »Napreje« na katoliški podlagi. Društvo se je začelo lepo razvijati, ali gmotno se ni moglo samo vzdržati. »Slov. Straže« še takrat ni bilo.

»Napreje« se je obrnil na vseskozi liberalno slovensko inteligenco v Gradcu, da mu priskoči na pomoč in ti so pod gotovimi pogoji pomoč obljubili.

Na prvem občnem zboru v januarju l. 1901 se je volil mešan odbor, ki naj pravila v toliko spremeni, da je lahko vsak Slovenec v Gradcu član društva »Napreje«, ki naj postane v prvi vrsti »bralno« društvo. Že pri sestavljanju novih pravil je prišlo do preprirov; sprejela se je cela vrsta liberalnih visokošolcev, tako da smo prvotni člani bili v znatni manjšini in smo bili primorani, prostovoljno društvo »Napreje« zapustiti in s celim inventarjem liberalcem prepustiti. Le dr. Breclj je ostal, kar je gospodom bilo tako neljubo, da so ga pri prihodnjem občnem zboru »slavnostno« iz »Napreje« izključili. Društvo »Napreje« je čez nekaj let spremenilo ime in še obstoji — če je ni sedanji nemški furor že zatl — v »Čitalnici.«

škem toliko izvrstno organiziranih meščanskih šol? Danes je uredil češki narod na teritoriju, neoznačenim sicer po naravi, ali obljudenim z velikimi nemškimi manjšinami, z občudovanja vredno spretnostjo in energijo, svojo lastno državo. Mase češkega naroda pač niso neizobražene in slede z razumevanjem delu svojih voditeljev.

Slovenci doslej nismo imeli skoro nikakih meščanskih šol, zato pa nam tudi manjka srednji stan, vez med inteligenco, šolano v srednjih in visokih šolah ter elementarno izobraženimi. Srednji stan, kateremu pripadajo po večini srednji in manjši trgovci, obrtniki, poslovodje v večjih obratih, poduradniki, mnogi privatni uradniki, trgovski sodrudniki i. dr., tvori, vzgojen v dobro organizirani meščanski šoli, trdno hrbtnico vsaki moderni državi.

Nedavno se je mnogo pisalo o reformi nižjega narodnega šolstva ter šolstva sploh in je bil govor zlasti o štirirazredni meščanski šoli, ki naj bi podajala zaokroženo izobrazbo ter s tem pripravljala za vstop v kak poklic, ali pa v kako strokovno šolo. Velevažno bi bilo, ako bi se vprašanje rešilo res na način, ki ga je predlagala spomenica obeh učiteljskih zvez, predložena deželni vladi za Slovenijo. Naše povdaranje demokracije bi ostalo usodepolna fraza, če ne začnemo pri šolstvu, ki ima vzgojiti bodočo generacijo. Nova generacija bo izvršila veliko delo popolnega jugoslovanskega ujedinjenja, za katero je danes naša moč še preslaba. Začrtala bo pot, ki nas bo peljala v silni krog ujedinjenih Slovanov in bo uresničen strah zapadnih slovanskih sovražnikov: panslavizem! Zato bo moralo biti naše geslo: izpopolnjena narodna šola, višja in nižja. Zato tudi reformirajmo, toda reformirajmo pametno in smotreno!

Vsekakor bi morala imeti izpričevalo uspešno dovršenega 4. razreda meščanske šole vsaj tisto veljavo, kakor jih imajo ona absolviranega 4. gimnazijskega ali realčnega razreda, če ne večje, zakaj meščanska šola bi podajala po svojem ustroju mnogo bolj zaokroženo znanje, kakor nižji razredi srednjih šol, ki zahtevajo naravno poglobitev v višjih razredih.

Poleg podajanja zaokrožene izobrazbe bi morala igrati državljanska vzgoja v vseh šolah, posebno pa v meščanskih, najvažnejšo vlogo. Zlasti v mariborskih! Na vulkanu razdraženih narodnostnih strastij, ki bo polagoma ugašal, bo treba zidati trdno zgradbo jugoslovanske državljanske zavesti; iz potomcev narodnostno dvomljivih elementov vzgojimo iskrene Jugoslovane, ki bodo najmočnejši jez proti nemškemu sosedu in najboljše poročstvo za varnost naših mej.

Zato je treba, da opozarjamo danes, v začetku našega pravega dela vse ljudstvo in posebej še vso inteligenco severnih jugoslovanskih pokrajin, predvsem pa odločujoče faktorje v mestu samem, da posvetijo vse svoje sile mariborskemu šolstvu, zlasti nižjemu! V najodličnejši meri meščanskim šolam! Če pa še nekaj delajo, naj delajo širokopotezno. Naj se ozrejo v države, ki stoje danes kulturno najvišje, jih posnemajo v brigi za šolstvo ter v modernem ustroju njihovih učnih zavodov.

Krilatica „Der deutsche Schulmeister war der Sieger bei Sedan!“ je vkljub hvalisanju nemške sole vendar le zelo resnična: nemška pomorska in trgovska mesta so imela visoko razvito šolstvo. Naj bi videl Maribor v tem svoj cilju: postati v šolskem oziru jugoslovanski Hamburg ali München.

Vsako malenkostno štedenje bi bilo škodljivo, zakaj bolj važna je narodna vzgoja, kakor cela izvrstno organizirana armada. Ona vcepi duh in dahne hrepenenje po višjih ciljih v mlada srca. Brez tega pa je vsak razvoj nemogoč, a v senci bajonetov vladati je za moderno državo in moderni čas brezmiselno.

Vzgoja je tisti faktor, ki ustvarja velike in močne države; njej morata narod in njegova vlada posvečati svoje najboljše sile!

Uspeh vsiljevanja nemških šol.

Studenci pri Mariboru, 10. julija.

Pri štetju otrok v našem šolskem okolišu se je pokazalo, da občina Studenci nima niti toliko nemških otrok, da bi se lahko ustanovila k slovenskim razredom v deški in dekliški šoli vsaj po ena nemška vsoprednica. Ker pa je onstran Drave — v okolišu za krčevinsko šolo — naštel gospod, ki je imel štetje v rokah, devolj otrok za nemške paralelke, so se iste tam tudi ustanovile. Okrajni šolski svet je v svoji preveliki pravicoljubnosti bil mnenja, da če so nemške

paralelke v Krčevini, morajo kajpada biti tudi v Studencih. In glejte velik uspeh nemških paralelek na naši šoli! Paralelka na deški, kakor dekliški šoli v Studencih sta brez otrok. Vsi otroci so hoteli v slovensko šolo. Naj bo ta slučaj opomin Mariborčanom, ki še do danes niso ustanovili v mestu ne ene slovenske šole, dasiravno imajo Slovenci v mestu vso oblast v svojih rokah.

Kaj je s slovensko šolo v Mariboru?

Danes smo že v sredini meseca julija. A slovenski Maribor še do danes nima ne ene slovenske ljudske šole. Vse drugo že imamo: slovenskega župana in vladnega komisarja, slov. mestni šolski svet, slovenskega šolskega nadzornika, slovenske učitelje, a slovenskih šol za slovensko deco še do danes nimamo. Kaj naj to pomeni? Ali se hočejo naši veljaki morda prikupiti pri še tu ostalih Nemcih in nemčurjih ter pridobiti njih glasove? Nekaj se kuha za našim hrbtom. Pozivamo slovenske starše v Mariboru, da z vso odločnostjo zahtevamo vsi skupaj za slovenske otroke v Mariboru to kar nam gre po božjih in človeških postavah. Apeliramo na slovensko javnost, ki je žrtvovala okoli 130.000 K za mariborsko slovensko šolo, kaj pravite k temu, da nam vladajoči mariborski slovenski velikaši nočejo dati, kar bi nam lahko dali. Svota, ki jo je zbral narod, naj ostane nedotaknjena, a šole nam mora dati mesto samo. Če drugače ne bo šlo, bomo pa zahtevali odstranitev vseh tistih, ki zadržujejo ustanovitev slovenskih šol! — Slovenski starši.

* * *

K vprašanju slovenskega šolstva v Mariboru smo dobili še ta-le dopis:

Slavno uredništvo!

Bila sem pri predavanju slovenskega ženskega društva v Narodnem domu in tam slišala, kako nam je govornik navdušeno deklamiral verz iz srbske narodne pesmi: „Čuvat ćemo ptiče žuraviče, naše pleme iz čeznati neče!“ Tako pravijo v Narodnem domu, na magistratu pa drugače. Ne vem kakšni bogovi vladajo tam, gotovo pa to niso bogovi krščanske pravičnosti, ker zahtevajo, da moramo me slovenske matere pošiljati svoje otroke v nemško šolo. V Mariboru pravijo, da ne sme biti nobene slovenske šole, v mariborski okolici pa hočejo ustanovljati nemške razrede tudi tam, kjer se ni priglasil zanje niti eden otrok. Potemtakem smo zopet tam, kjer smo bili v blagopokojni Avstriji. Postava je rekla, da imamo pravico do svojih šol, najvišje sodišče je razsojalo nam v prilog, ministri so delali lepe obraze, krajne oblasti pa niso marale dopustiti slovenskih šol in centralna oblast ni imela moči in volje, da bi nastopila zoper krajne oblasti. Videti hočemo, če je tudi pri nas deželna vlada tako brez moči, da ne more ustopiti zoper tako pasivno rezistenco mariborskega magistrata. — Zavedna slovenska mati.

Državni proračun Nemčije — 17 milijard.

V nemški narodni skupščini je izvajal minister Erzberger, da znaša državni proračun 17½ milijarde mark, ako se Nemčija hoče izogniti državnemu bankerotu, kar se pa mora preprečiti na vsak način, ker potrebuje Nemčija kredita v inozemstvu. V prvi vrsti je uvesti davek na dedščine ter premoženjski davek, katerima bodo sledili še drugi davki. Državni dohodki se morajo zvišati za 900%. Ker je tudi treba kriti državni dolg, ki znaša 72 milijard, bo država morala v prvi vrsti zaseči premoženje vseh vojnih dobičkarjev, ker ie na ta način ji bo omogočeno izpolniti zahteve mirovnih pogojev in si zasigurati bodoči državni razvoj. Sklepčno je še minister izjavil, da se bo vlada lotila z vso eneržijo za finančno in gospodarsko asanacijo države.

Izdajalec Tkalec ušel na Laško.

Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da je znani izdajalec Tkalec, ki je glavni krivec nesreče prekmurskih Slovencev, ušel na Laško. Naše slavne oblasti v Ljubljani in Zagrebu niso hoteli polagati kake važnosti na poročila prekmurskih Slovencev o Tkalecu. Tako se je temu izdajalcu posrečilo, da je srečno ušel preko gorenjskih planin v Italijo.

Nemiri v Italiji in poboji na Reki.

Italija se nahaja v vulkaničnih izbruhih. To niso več posamezne demonstracije in delavski štrajki za povišanje plače in zmanjšanje dela. To je že revolucija, ki izbruha po raznih mestih; preden jo potlačijo na enem kraju, izbruhne na drugem. Draginja in pomanjkanje je vedno večje, denar vedno manj vreden, zasedba naših krajev stane Italijo mesečno eno milijardo. Tujskega prometa ni, zasluzka ni, v Italiji ni samostojnih kmetov, nego samo veliki posestniki in njihovi delavci, ki zahtevajo odločno agrarne reforme. Štrajkajo najrazličnejše vrste delavcev po raznih mestih. Prišli so celo na sled organizaciji za štrajk na trgovskih in bojnih ladjah ter organizaciji, ki je hotela proglasiti vlado sovjetov. Pri pouličnih bojih je po nekaterih mestih bilo na stotine ranjencev in ubitih. Večkrat so se uprli posamezni vojaški oddelki, ki so bili poslani nad demonstrante.

Na Reki so izbruhnili poboji med Italijani in francoskimi vojaki. Lahki so z ročnimi granatami napadli francoske straže, mnogo vojakov ubili, vjetnike pa poklali. Napadli so tudi neko francosko ladjo v pristanišču. Na vsak način stojimo v Italiji in na Primorju pred novimi dogodki.

Vrnitev naših vojakov iz Italije.

Celovski „Mir“ z dne 4. julija prinaša sledeče poročilo iz Beograda od dne 4. julija:

Nova italijanska vlada je dovolila vsem častnikom in moštvo, ki so jugoslovanski državljani in ki se nahajajo v italijanskem vjetništvu, njih čimprejšnji povratek v domovino. Obenem izpušči Italija vse internirane Jugoslovane.

Politične vesti.

Kriza v deželni vladi odstranjena. Deželna vlada za Slovenijo je v svoji seji dne 8. julija sklenila, da ne poda celokupne demisije. V vladi ostane tudi dr. Žerjav, ki je po poročilu „Slov. Naroda“ z dne 7. julija na zboru zaupnikov JDS zaprosil za absolutorij, „ker zapušča deželno vlado“.

Čiščenje na mestnem magistratu v Mariboru je nujno potrebno. Tam je zaposlen neki Ivan Ozmec, bojda celo kot blagajnik! Prej nekdanje je slišal na ime Hans Osmetz. Bil je nemškutar prve vrste. Nazadnje je bil učitelj na Ščavnici — a baje brez pokojnine odpuščen iz službe, zdaj pa je čez noč postal Jugoslovian in našel odlično službo na našem magistratu. G. vladnega komisarja dr. Pfeiferja opozarjamo, da si da takoj predložiti celi akt o tem možu, kjer ga razni državni uradi primerno klasificirajo in — če je vse res, kar v aktih stoji — potem pa pravimo: Proč z njim in na njegovo mesto prepričanega Slovenca!

Ugotavljamo in pribijemo — meminisse iuvabit — da je slovenjgraškega okrajnega glavarja dr. Ipavica prvi napadel (neopravičeno) dopisnik v „Slov. Narodu“ — torej gotovo ne pristaš ljudske stranke — in ob koncu napada odločno zahteval njegovo odstranitev iz Slovenjgrada. Čemu tedaj namigava te dni isti list, da je tožaril glavarja „klerikalec“? Uredništva naših listov bodo, tako se kaže, imele novo, nepotrebno in utrudljivo delo, odbijati neosnovana podtikanja, dnevno se množeča po takozvanih demokratskih listih. V slogi bi bila moč naroda!

Italija nezanesljiva zaveznica. Po poročilih iz Pariza se Italija ponuja Franciji za najtesnejšo zvezo med obema državama. Pariški listi pa pišejo o ponujani zvezi sledeče: „Tudi v Franciji so politiki, ki se zavzemajo za tesno zvezo z Italijo proti slovanskemu in anglosaškemu svetu. Bilo bi pa blazno, ako bi hoteli vsemu svetu kljubovati z blokom samo 80 milijonov Latincev. Taka zveza bi pomenila samomor Francije in Italije. Kje bi bili mi s svojo zvezo z Italijani, ako bi šlo proti Nemčiji? To ne more biti!“ Iz teh izvajanj je razvidno, da Italije, ki ne pozna nobene zavezniške zvestobe, ne bodo marali nikjer sprejeti v zavezniško zvezo.

Slovenci širite „Stražo!“

Tedenske novice.

Petrov dan. Za proslavo Petrovega dneva, dne 12. julija se priredita v mestnem parku v Mariboru dva koncerta mariborske vojaške godbe in sicer od 11. ure do 12:30 in od 18:30 do 20. ure vsakokrat proti vstopnini 1 K od osebe. Dohodki obeh koncertov so namenjeni našim vojakom invalidom. Predplačila se v ožigled dobrodelnemu namenu prav hvaležno sprejemajo. Slavno občinstvo se prosi, da se udeleži mnogoštevilno obeh koncertov.

Duhovniške vesti. V vojaško službo je vpo-klican č. g. Anton Peršuh, kaplan pri Mariji Snežni. — Za kaplana v Lučah v Savinjski dolini je nastavljen č. g. Jurij Mikolič, semeniški duhovnik.

Dr. Matija Slavič, ki je po zimi odpotoval v Pariz in je tam sodeloval z dr. Kovačičem pri odsekih mirovne konference (posebno glede Štajerske in Prekmurske), se vrača iz Pariza v domovino. Dr. Fr. Kovačič še ostane v Parizu.

Dr. Jos. Povalej, finančni ravnatelj v Mariboru, je že delj časa nevarno bolan. Pred nekaterimi dnevi so ga odpeljali v bolnišnico. Danes je bil operiran.

Osebnosti. Za stalnega učitelja na celjski državni gimnaziji je imenovan Franc Mravljak; za stalnega gimnazijskega učitelja na mariborski gimnaziji je imenovan Janko Leskovšek; za glavnega učitelja na mariborskem državnem učiteljskem je nameščen profesor Ivan Vesenjaj; za stalnega učitelja za risanje na mariborski državni gimnaziji je nameščen Viktor Cotič; za stalnega učitelja za risanje na mariborskem državnem učiteljskem je nameščen Anton Gvajz, profesor risanja na ženskem učiteljskem v Gorici; za učitelja za telovadbo na državnem učiteljskem v Mariboru je imenovan Adolf Schaup; za telovadnega učitelja na državni gimnaziji v Mariboru je nameščen Mirko Govekar; za jamemerca pri državnem premogovniku v Velenju je imenovan Franc Jereb; za kancelista okrožnega rudarskega urada v Celju je imenovan Ivan Česmiga.

Poročil se je 28. junija v Križevcih (Hrvat-sko) vlastelin Josipdola pri Ribnici gospod Josip Lenarčič, kapetan dravske divizije z gđ. Pavlo pl. Kiepach-Hassenberg.

Bela žena. V sredo, dne 9. julija ob 10. uri je v Framu umrla po daljši bolezni, sprevidena s sv. zakramenti, posestnica Marija Blatnik, rojena Bauholzer, stara 51 let. Pogreb se vrši v petek, dne 11. t. m., ob 16. (4.) uri v Framu. Svetila pokojnici večna luč, ostalim naše prisrčno sožalje!

Zahvala. Šolsko vodstvo v Leitersbergu-Krčevini se zahvaljuje prav iskreno vsem gostom, ki so počastili s svojim posetom tukajšno šolsko slavnost. Prav posebno pa: g. okraj. glavarju dr. Lajnsiču, g. dr. Rosini, g. šolskemu nadzorniku Lichtenwallnerju, gg. stolnemu županu Moravcu, dr. Turnerju, dvornemu svetniku dr. Šorlu, ravnateljju dr. Tomišekju, prof. Vrežeju, dekanu Stergarju, ravnateljju Neratu, zastopnikom oč. frančiškanov, gerentom občin Krčevine in Leitersberga, občinskim svetnikom in zastopnikom krajnega šolskega sveta, nadalje častiti ravnateljici zavoda šolskih sester St. Voh in učiteljicam tega zavoda, soprogi višjega šolskega nadzornika, g. dr. Poljanec, soprogi sodnega predsednika g. dr. Cajnkar, g. dr. Sernečevi, g. prof. Majcen in gospodični ravnateljici Štupcovi. Za krasna darila se zahvaljuje g. predsedniku okrajnega šolskega sveta tudi v imenu otrok in starišev.

Mariborsko Orlovsko okrožje se je ustanovilo v ponedeljek, dne 7. t. m. Izvolil se je odbor in načelstvo. Okrožni predsednik je br. Martin Medved (Jarenina), okrožni načelnik pa br. Karel Tratnik (načelnik mariborskega Orla). V odboru oziroma načelstva so vsi predsedniki in načelniki okrožnih odsekov.

Vse orlovske odseke, vsa mladeniška izobraževalna društva in katoliške organizacije sploh opozarjamo že sedaj na prireditve celjskega okrožja Orlov, ki bo 27. julija t. l. v Celju. Natančnejši spored se kmalu objavi. Bratje Orli! Mladost, življenje je zapisano na našem praporu, pokažimo pri tej prireditvi posebno mi štajerski Orli, da nam ni uničila vojska naše mladosti, pokažimo, da nam ni zatrla poštenega, čistega življenja. Zatorej povsod na delo, da se dvigne kmalu zopet Orel visoko v sinje višave!

Zrelostni izpit na celjski orglavski šoli se bo vršil dne 14. t. m. pod nadzorstvom mil. gosp. opata Fr. Ogradi, kot komisarja, določenega od kn.-šk. ordinarijata v Mariboru.

Farna knjižnica v Breznu. Kdor kjerkoli najde kako knjigo ali zvezek (snopič) kake knjige s to štambiljo (ali z imenom Mir. Volčič), naj isto do-brotno vpošlje (proti povrnitvi stroškov) na župni urad M. B. v Brezno ob Dravi. Omenjenih knjig se je namreč razneslo 8. in 9. majnika nad 200 proti Koroški. Škoda je nenadomestljiva.

Za naše delavce. Iz Škal nam pišejo: Zna-no je, da bivša avstrijska vlada ničesar ni storila za delavce na premogovniku. Pustila jih je zanemarjene, samo da so opravili svoje delo. Človeku, ki ve, kaj mora imeti delavec od svo-jega delodajalca, se je budila nevolja, ko je vi-del hoditi premogarje več kakor uro daleč na okoli umazane od dela. Niti toliko niso privo-ščili delavcu, da bi se po storjenem težkem delu mogel očistiti potu in črnega prahu, kar je po-trebno zdravju in dostaja časti delavca. Deželna vlada je na posredovanje Jugoslovanske Stro-kovne Zveze takoj dovolila zidanje potrebne u-mivalnice. Želja vseh prijateljev delavskega stanu je, da uprava premogovnika kmalu izvrši, kar bi moralo biti že davno storjeno.

Rekvizicije v Nemški Štajerski. Štajerski de-želni zbor je sklenil, da se obdrži še naprej re-kvizicija poljskih pridelkov. Žito bodo kmetu odvzeli in mu ga pustili le toliko, da ga bo imel čez zimo. Na spomlad pa bo dobival moko na karte. Kmetijske mline in žrmlje bodo zaprli. — Hvala Bogu, da naši slovenski kmetje ne spa-dajo več pod Štajersko. Pri naših slovenskih kmetih ne bo rekvizicij.

Slavna mariborska cenzura je v četrtek pasi-rala nesramen napad vsenemške „Marburger Zei-tung“ na slovensko mariborsko časopisje, v ka-terem se hvali, da število njenih naročnikov pre-sega število vseh naročnikov slovenskih listov. V članku pravi med drugim, da sicer sedauji urednik Hans Ambroschütz ni odgovoren za to, kar je pisal Jahn za časa vojske, pa da bi tudi on v takih okolščinah pisal ravnotako. Na na-pad odgovorimo obširneje jutri v „Malih Novi-cah“, povdarjamo pa že danes, da je neodpust-ljivo, da cenzura ne zapleni takih nesramo huj-skajočih člankov. Bo treba menda tudi pri cen-zuri kake nove metle, ki bo bolje pometala. Proč z ljudmi, ki ne poznajo ali nočejo poznati razmer na jezikovni meji!

Dopisi.

Št. Ilj v Slov. gor. Ciril-Methodova slavnost se je dne 6. julija dobro obnesla. Igra „Naša kri“ je bila vrlo zadeta. Sodeloval je mešan in moški pevski zbor. Obisk je bil velik. Igra se dne 13. julija ponovi. Pridite! — Na kolodvoru (severna stran) se še vedno košati nemški napis. Zakaj ga uprava ne odstrani?

Št. Ilj v Slov. gor. V Selnici je 10. t. m. umrl slovenski veleposestnik Karel Gornik, star 60 let, Pogreb bo v nedeljo dopoldne. Svetila pokojniku večna luč!

Sv. Lenart v Slov. gor. Nek „Odbor“, ki ga pri nas nikdo ne pozna, naznanja po posebnih letakih, da priredijo mariborski dijaki dne 13. julija v gostilni Arnuš gledališko predstavo. Po-polnoma soglašamo s tem, da je dolžnost dija-kov kot prihodnjih nosilcev kulture in intelligen-ce, širiti med narodom omiko in izobrazbo po podučnih predavanjih in primernih gledaliških predstavah, iz srca pozdravljamo vsako tozadev-no stremljenje in radi podpiramo vsako narodu koristno prireditve; odločno pa odklanjamo pot-varo narodne prireditve šentlenskih dijakov. Ako bi ostalo pri tem, kar je tiskano na letaku, da se namreč priredi gledališka predstava s pet-jem i. s. v korist Dijaške kuhinje, hi bili veseli in zadovoljni; a slavni šentlenski odbor je po-pravil prvotno besedilo, dodjal je igri še prosto zabavo s šaljivo pošto in ples, besedi „Dijaški kuhinji“ pa je prilepil in napisal „dobrodelnemu namenu“. Nismo principiello zoper prosto za-bavo, četudi pokvari navadno ves utis dobre predstave; vprašamo samo: Kje ima naše kmet-sko ljudstvo — in njemu vendar velja v prvi vrsti narodna prireditve — v pozni noči čas za prosto zabavo? In če se mu že nudi zabava, naj bo originalna, živa. Šaljiva pošta je nekaj tako vsakdanjega, mrtvega, kar ne bo zadovo-ljilo našega ljudstva, posebno če se priredi tako klaverno kakor pri septemberski veselici. Pripro-sto kmetisko dekle je takrat reklo: „No, to lenarško veselico si bom zapomnila celo svoje živ-ljenje.“ — In po igri ples — za koga? za kmet-sko ljudstvo? v tem času? v teh razmerah? Kmetisko ljudstvo se napleše dovolj med tednom na travnikih pri kositvi in na njivah pri okopo-

vanju in v goricah pri težkem delu, želi si to-raj ob nedeljah miru in počitka, ne plesa. In ples se naj vrši zdaj, ko se nahaja Slovenija v vojnem stanju? Ples naj služi v razširjenju omi-ke in izobrazbe med našim ljudstvom? Kdo mo-re to doumeti? No, če povemo, da je dijak — petošolec — duša šentlensarškega „Odbora“, po-tem bo menda vsem jasna visokoleteča brez-glavna kolobacija. Končno smo še radovedni, kakšni so le odborovi dobrodelni nameni? Dija-ško kuhinjo so črtali; prosimo torej pojasnila. V kvar našega ljudstva n. pr. v pokritje stroš-kov za nenarodni ples ne bi radi darovali svo-jih težko zasluženih kron. — Od gosp. gerenta Kopiča pa pričakujemo, da bo kot pedagog in vrhovna policijska oblast zabranil škodljivi ples mladih, 17letnih gospodičev in da bo znal uve-ljaviti Naredbo vlade od dne 9. jan. 1919, ki pravi v § 4: „Javne veselice . . . se morajo kon-čati najkasneje opolnoči. Ob tem času morajo biti dotični prostori že izpraznjeni.“

Prihova pri Konjicah. Umrl je spreviden s sv. zakramenti dolgoletni cerkovnik Štefan Firar. Bil je marljiv in delaven mož. Naj v miru po-čiva! — Za koroške begunce se je nabralo 300 kron.

Finančne obveznosti Jugoslavije.

Kakor znano, nam je hotela mirovna kon-ferenca nakopati na vrat ogromno svoto 10 mi-lijard vojne odškodnine. Dr. Trumbič je začel dokazovati krivico, ki bi jo s tem ententa pri-zadjala Jugoslaviji kot svoji prijateljici, nakar je ententa odstopila od svojih zahtev. Zedinili so se, da plača Čeho-Slovaška, Rumunija, Poljska, Italija in Jugoslavija skupno 1 milijardo vojne odškodnine, katera se bo porazdelila med te dr-žave. Hrvatska, Slavonija, Dalmacija, Slovenija in Vojvodina (Banat) bodo plačale okrog 100 milijonov v zlatu ali 200 milijonov v papirju, kar znači ogromen vspeh dr. Trumbičevega de-lovanja v Parizu. Visokost odškodnine, katero dobi Srbija in Črnagora, še pa ni določena.

Prireditve.

V nedeljo, dne 13. t. m.

V Št. Juriju v Slov. gor. ob 15. (3.) uri v prostorih g. Krajca veselica bralnega društva »Edi-nost.« Na vspeh petje, govor, srečolov ter igri »Skriven zaklad« in »Jeza nad petelinom in kes.« — V Dobju po večernicah v društvenih prostorih pri-reditev izobraževalnega društva. Na vspeh so igri »Fabiola in Neža« in »Oh, ta Polona!« — V Konjicah po večernicah v uradnih prostorih občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice po običajnem vspe-redu. — V Braslovcah po večernicah v društve-nih prostorih igri »Junaške Blejke« in »Za letovišče«, ki jih uprizaro bralno društvo. — Pri Sv. Mihaelu pri Šoštanju ob 15. (3.) uri pod mlim nehom ve-lik ljudski shod SKZ in JSZ za Saleško dolino. Govori dr. Ogrizek iz Celja in več drugih. — Celjski Orel poleti na Gornjo Ponikvo. Odhod iz Celja ob 6. uri zjutraj. Na Gornji Ponikvi ob 10. uri skupna sv. maša. Popoldne po večernicah mladeniški shod in ja-vna telovadba celjskega Orla. — Pri Sv. Ani v SL gor: Slovesna dvajsetletnica bralnega društva. Govori župnik Gomilšek. — V Bučevcih ob 16. (4.) uri v gostilni Majer-Nemec, tombola na dobitke v prid vojnim invalidom in koroškim beguncem. — Na Kro-pi pri Gornjemgradu ob 14. (2.) uri pri čebelarju g. Fr. Kranjcu čebelarstvo zborovanje. — Pri Sv. Urbanu pri Ptujju ob 15. (3.) uri v prostorih Gospodar-skega bralnega društva Ciril-Methodova slavnost. — V Rušah po jutranji službi božji v šoli zborovanje kme-tijske podružnice Limbuš-Ruše. — V Trbovljah ob 15. (3.) uri v Društvenem domu Ciril-Methodova slav-nost. — V Št. Ilju v Slov. gor. ob pol 16. (pol 4.) uri v Slovenskem domu ponavljanje nedeljske pri-reditve. — Pri Sv. Jederti nad Laškimi ob 15. (3.) uri pri Štrumbelju gledališka predstava »Čitalnice.« — Pri Mali Nedelji ob 16. (4.) v gostilni g. Senčarja veselica »Kmetijskega bralnega društva.« — Pri Št. Lenartu v Slov. gor. ob 8. uri v dvorani g. Arnuš zborovanje Bralnega društva in ustanovitev te-lovadnega odseka Orel. — Mariborski Orel in Orlice narede popoldne izlet v Jarenino. — V Rogatcu ob pol 16. (pol 4.) uri na vrtu g. Em. Supanca vrtna veselica s petjem in gledališko predstavo.

V nedeljo, dne 20. t. m.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. popoldne velik dekliski shod za dekliske Marijine družbe celih Slov. gor. — V Makolah po večernicah v narodni dvo-rani prireditve Orla in Dekliške Zveze. — V Go-tovljah ob 18. (6.) uri v dvorani g. Malgaja gleda-liška predstava Slov. kat. izobraževalnega društva. — V Št. Petru v Savinjski dolini popoldne na vrtu gostilne Cvenk veselica prostov. požarne brambe. — V Ptujju ob 16. (4.) uri v Narodnem domu kon-cert ptujskega pevskega društva s sodelovanjem ptuj-ske mestne godbe. — V Rimskih toplicah po ranem opravilu v šoli shod Bralnega društva.

MALA NAZNANILA.

Proda se!

Elive suhe, makaroni, Radinska slatina se proda v trgovini VID MURKO, Meljska cesta št. 24, Maribor. 1253

Lahek voz, (koleselj) dobro ohranjen, enovprežen se kupi takoj. Ponudbe na upravo lista. 1259

Manjše posestvo v bližini Maribora se proda v Rogozi št. 4. Hoče pri Mariboru. 1271

3 ovi za studenec vso pripravo proda Vagranti, trgovec v Mariboru. 1288

Posoda in steklenice

poljubne velikosti, obsejalni kavljiki primerni za trgovino, sodi, stena iz stekla 7 in pol m dolga z dvojnimi durnicami in motnimi šipami ter 2 Seiffert bilarda brez hibe (povratni deški), prva sukna s Ruenes itd. na prodaj. Vpraša se v sredo in soboto. Koroska cesta 19, pri Haslacher, Maribor. 1292

Hiša z zemljiščem se takoj proda v Sp. Radvanjski cesti št. 10, Maribor.

Bomača kobila se proda. 1600 K. Pobrežje, Feldgasse 1, Maribor. 1310

Koza, ki dobro doji, je na prodaj. Vpraša se na Teznu, Ptujška c. 5, Maribor. 1314

Proda se malo posestvo četrt ure od Poljčan. Pripravno za vpokojenca ali rokodelca. Več se izve pri lastniku, Luščka vas 60, p. Poljčane. 1309

Lepo knetsko posestvo, 1 in pol ure od Maribora, okoli 23 oralov je takoj na prodaj, tudi bi bilo sposobno za trgovino in gostilno, v celam ali samo hrami, 7 oralov nji in gozda. Vpraša se pri Jos. Novak, Tržaška cesta 5, obrežje pri Mariboru. 1315

Posestvo na prodaj,

30 minut od postaje Poljčan, velika zidana hiša, veliki hlevi za živino, svinjaki, mlatilnik, velik vinograd, 7 velikih njiv, 2 velika travnika, sadonosnik, gozd, okoli 35 oralov vse v dobrem stanu. Cena po dogovoru. Več pove Franciška Stiblar, Brezje pri Poljčanah. 1298

2 velika prenosljiva kotla za kuhanje z vsebino okrog 150 l proda „Mittelstands“ kuhinja, Goethestrasse, Maribor. 1320

Moško kolo dobro ohranjeno, se proda (440 K). Ptujška cesta 12, Maribor. 1331

2 dobro ohranjena kolesa na prodaj. Koroška cesta 67, Maribor. 1324

Žaganico, večjo množino proda „Mariborska lesna industrija“, Koroska cesta 46, 1326

Malo posestvo sposobno za gostilno ali trgovino blizu Ljutomeru se proda. Vpraša se naj Schaffner, I. I. ndstr. Maribor. 1327

Krojški šivalni stroj močan je na prodaj pri Stubenberg, Tegethofova ulica 44, na dvorišču. Maribor. 1328

POZOR!

Biči iz usnja . . . K 2-50
jermenje za cepe . . . 2-50
goži za cepe . . . 2-50
kose 70—100 cm
dolge á K 12— do . . . 16—
brusni kamni á . . . 2-50
srpi á K 5.50, 6— . . . 6-50
glavni robci lepo
pisani á . . . 16.—
moške predpasnike . . . 6—
ženske predpasnike . . . 4—
K 12— do . . . 16.—
oxford srajce za
fante . . . 45—
plavotisk, cefiri, oxford, platno
balo, klot črni batisti. — Raz-
pošilja po celam kraljestvu

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,
Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Kupi se!

Lipov les-plohe

kot rezan kupi Ivo Sojč, kipar v Mariboru, Reiserjeva ul. 26. 1271

Dobro idočo pekarno na Slovenskem ali Hrvaškem išče Jakob Jurgec, Št. II v Slov. gor. 1304

Kupimo železne barele

nove ali pa v dobrem stanju po najvišjih cenah, kakor tudi večjo množino fižola. Ponudbe na poštni predal št. 6, Ljubljana, 1318

Kupim vinsko stiskalnico, kakoršnja se rabi pri vinogradu. Ponudbe na Franca Podlipnik, Tezno 37, Maribor. 1305

Službe!

Friprosta starejša kuharica z večletnim spričevalom, katere tudi opravlja mala domača dela, se sprejme z mesečno plačo 70—K. Vila Jožefova cesta 25, Maribor. 1286

Išče se priden močen pekovski učencec. Jos. Zunko, Selnica ob Dravi. 1277

Učencec slovenskega jezika popolnom več od strogih starišev, se sprejme v manufakturni trgovini „Terezin dvor“ v Mariboru. 1285

Več čevljarjev za fino in vojaško delo proti dobremu in stalnemu zaslužku sprajme V. Glušič, Grajska ulica 20, Maribor. 1121

Za trgovino z obleko

sprejemem pošteno gospodično v starosti od 22—30 let, večjo slovenskega jezika v govoru in pisav ter nekoliko nemškega, k bi opravljala službo prodajalke in kontoristinje. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo štvo lista. 1301—106

2 lončarja ploščarja (Scheibenarbeiter), eden samostojen se sprejmeta takoj. Josip Mayer, Bergstrasse 16, Maribor. 1302—106

Spretno strojepisko-Slovenko se sprejme takoj okrajno glavarstvo v Mariboru, I. nadstropje, soba št. 1. 1311

Viničar s 4—5 delavskimi močmi se sprejme. Cvajnik, Leitersberg 115, Maribor. 1307

Spretno strojepisko (event. tudi strojepisca sprejme takoj dr. Fran. Kandare, odvetnik v Velikovicu. Plača po dogovoru. 1316

Šolskega slugo sprejme krajni šolski svet v Studencih pri Mariboru in sicer s 1. septembrom 1919. Mesečna plača znaša sedaj 130 K, prosto stanovanje in prosta kurjava. Želi se zakonski par. Mizarstva in zidarstva večji imajo prednost. Prošnje do 31. julija 1919 na krajni šolski svet v Studencih pri Mariboru. 1313

Mizarški učencec se sprejme. Urbanova ulica 22, Maribor. 1325

Stanovitna, marljiva kuharica za vse se išče. Plačilo 60 K. Dopise na: Kühnel, Gosposka ulica 22, Maribor, Služba je stalna. 1297

Žensko osebo za pomivanje sprejme „Mittelstands“ kuhinja, Goethestrasse. Maribor, kjer se tudi vpraša. 1321

Razna!

Bakrene kotlje za kuhanje s klobuki z 1 ali 2 hladilnima cevima z ali brez mešalne priprave od 20—400 l izdeluje, preureja in popravlja Viljem Weiss, Sofijin trg 1, (grad), Maribor. 1290

Pohištvo

■ najbolje kakovosti izdeluje ■
■ in prodaja po nizkih cenah ■
■ Obrtna zadruga mizarških ■
■ mojstrov v MARIBORU, ■
■ Grajski trg št. 3. ■
■ Kupuje tudi vsakovrstni ■
■ mizarški les. 63 ■

Ognje in vloga varne Wertheim-blagajne v vsaki velikosti, kakor tudi blagajne za vladati in vsakovrstne Wertheim-blagajnice izdeluje, tudi vsako popravilo izvršuje tvrdka Franc Schell, umetni in blagajničarski ključavničar v Mariboru, Koroska cesta 31. 1289

Dve osebi se sprejmeta na hrano. Kje se izve v Brandisovi ulici 2, Maribor. 1306

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,
Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 719

Pšenične otrobe na debelo in drobno kakor tudi žreblje, kose, kamne, drože, milo nudi trgovina Ivana Oder, Sv. Lovrenc na Pohorju. 1317

Zamenjam lepega močnega žrebca 162 cm visokega, pridnega za vožnjo, za en par mladih junčkov, ali ono molzno kravo, katere bi bila močna za vožnjo. Janez Šerc, pos. v Bistrici pri Rušah. 1303

Otrok (deček), 7 mesecev star se da za svojega. Kolonija, Kurilniška ulica 11, Maribor. 1308

Ciril Lovac, čevljarski mojster v Mariboru, Glavni trg 4, dvorišče, se priporoča za izdelovanje močnih in dobrih čevljev ter popravil. Vse poceni in hitro. 1299

Dečlica 16 let stara, bi rada prišla za 1 mesec na delo. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod „prijetne počitnice“. 1312

Oznanila Union-Propaganda, Maribor.

Preselitev tvrdke pohištva ERNEST ZELENKA

iz Gosposke ulice 25, v Šolsko ulico št. 5,

naznanja nljudno podpisani p. n. občinstvu, proseč, da bi mu dosedanji, kakor novi naročevalci nadalje izkazali opravičeno, dolgoletno zaupanje ter ga počastili z novimi naročili. Vedno velika zaloga v pohištvu, sobnih okraskov tapet itd.

ERNEST ZELENKA

tvrdka pohištva, tapetnik, dekorater in zapriseženi strokovnjak-veščak.

Samo Šolska ulica št. 5.

Teoret. in prakt. popolnoma izvežban trgovec

(absolvent trgovske akademije, večletni bančni in trgovski uradnik), govori in piše slovenski in nemški, išče primerno mesto. Ia reference. Ako mogoče, bi tudi sam s svojim premoženjem sodeloval. Cenjene ponudbe se naj stavijo pod „izvrstna moč 25.000“ na uredništvo tega lista. 1300

Kateri Mariborčan

ali iz okolice, s kapitalom čez 15.000.— K, ki bi hotel stopiti v kompanijo za izdelovanje kemičnih predmetov. (Brez konkurence v Jugoslaviji). Ponudbe se pros: Poštnoležeče „Mila“ Maribor 1328

HMELJ

kupi vsako množino Rudolf Pevac v Mozirju. Cena po dogovoru z vzorec.

Drago vam plačam lepo suho

lipovo cvetje!

Zbirajte ga in javite, kojo množino ga imate! Vreče vam pošljem in prevzamem blago po povzetju!

Vinko Vabič, Zalec p. Celju
Ponudbe trgovcev prosim le z navedbo cene! 1244

M I L O Zlatorog

jedrnato, toaletno različne vrste, za britje, kristalna soda, in milni prašek po najnižjih cenah prodaja

Prva mariborska tovarna za milo, preje **C. BROS, MARIBOR,**

na debelo v tovarni Klavnička ulica št. 23, na drobno v prodajalni Glavni trg št. 15. 1215

Krema črna

in rumena za čevlje, ličilo (wicks) fino brivsko milo, rižni škrob, pralno milo, toaletno milo, cigaretetni papir in tuleki (Hilse), riž, kavo in razno drugo blago, dobavlja najceneje trgovska agentura in komisija MARTIN STADLER v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta 17.

„KORUNA“

prva češka zavarovalnica na življenje v Pragi se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča. Mart. Stadler, zastopnik za Slov. Štajersko v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta št. 17.

RAZGLAS.

Gospodinjski tečaj.

Na kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. se bodo vršil gospodinjski tečaj od 9. septembra do 18. oktobra t.l. V tečaj se sprejme 15 učenc.

Z ozirom na veliko draginjo letos ni prostih mest. Vsaka učenka plača za prehrano, stanovanje itd. po 150 K. za cel tečaj.

Prošnje, katerim je priložiti: krstni list, domovnico, zdravniško, npravstveno ter zadnje šolsko špričevalo, naj se pošljejo do 1. avgusta t. l. na ravnateljstvo kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. žel. 1283

Štev 4294

RAZPIS.

Pri novo ustanovljajočem se „Jugoslovanskem generalnem komisarijatu za promet in turizmo za Slovenijo“ v Ljubljani, se razpisuje 1 ali tudi 2 pogodbeni službeni mesti začasni tajnik generalnega komisarijata z mesečno plačo 1200 in 1000 K.

Prošilci morajo poleg pr merne splošne zozabzbe dokazati obsežno strokovno usposobljenost glede prometa tujcev in turistikov, v kateri namen je prošnjam priložiti izčrpen kurikulum vitae in morebitne reference. V sled važnosti generalnega komisarijata se bodo upoštevali samo prvovrstni prosilci.

Primerno opremljene in kolekovane prošnje je predložiti.

do inkluzivno 16. julija t. l.

pri poverjenstvu za javna dela v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 1. julija 1919,

Vodja poverjenstva za javna dela:

ČEVLJE

fine, moderno izdelane in sandale ima v zalogi in jih razpošilja po pošt. povz. mireaska „Čevljarska zadruga“ v Vrbovcu pri Mozirju.

Čevlji so iz lahke sevromedia kože, boksa in teletine. Dobite visoke, nizke in salonske moške, ženske, deške in otročje čevlje ter sandale. Cene usnja se dvigajo, zato naročite čimprej! Pri večjem odjemu primeren popust!

Prodajalna tudi v Celju „Narodni dom“. Zmerne cene! Zahtevajte cenike! 1268

Stavbena pisarna FRANJO NERAD, mestni zidarski mojster v CELJU.

Prevzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvršuje načrte in proračune po dnevni cenah 1028

Schwefolerum

za škropljenje vinske trte in sadnega drevja boljše kot galica. Razpošilja po 1254 pet kilogramov v zavojčkih po 40 K, že pripravljeno 1 kg na 25 litrov vode.

Vrtnar, Koroska cesta 27, Maribor.

Državne toplice DOBRNA pri Celju.

Akratoterma 37° C, visoko radioaktiven vrelec. — Izvrstni zdravilni uspehi pri ženskih boleznih in pri obolenju živcev.

Sezija: junij-oktober.

Strokovni zdravnik za ženske bolezni: Dr. Benjamin Ipavic. Pojasnila daje topliško upraviteljstvo v Dobrni.